

Организационното състояние на СЕЕС – анализ, изводи и препоръки

В този материал се прави критична оценка и се дават конкретни препоръки по следните основни организационни проблеми.

1. Структура и структурни звена на СЕЕС.
2. Индивидуални членове на Съюза
3. Колективни членове
4. Организационен живот

1. Структура и структурни звена на СЕЕС.

На фиг. 1 – Приложение 1 – е показана действащата структурна схема на Съюза и неговото място в структурата на ФНТС. Схемата е ефективно действаща и не се нуждае от усъвършенстване. На нея е показана една особеност, отнасяща се до РО на СЕЕС и тяхната „двойна подчиненост“ – на ТО на НТС (ДНТ) и на Съюза. Този факт е добре обоснован в Устава на Съюза, където е посочено, че при желание, членуващите към ТО на НТС (ДНТ) специалисти от нашите отрасли могат да членуват и в нашия Съюз, като заплащат и към него членски внос, макар и в минимален размер. От много години положителни примери в това отношение са ДНТ в Пловдив и Бургас. Предстоящо е оформянето на такива структурни звена във Варна, Русе, Габрово и Благоевград.

Няколко думи за структурните звена на СЕЕС. В Устава е записано, че има три вида структурни звена: регионални организации (РО) на СЕЕС, клубове (дружества) и национални научно-технически секции (ННТС). В Приложение 2 е показан списъкът на известните и регистрирани в УС РО на СЕЕС и клубове.

Списъкът на структурните звена е много непълнен. В него липсват имената на съществували по-рано клубове със значителен брой членове, като тези в БНТ (над 65 члена), в ЕЛПРОМ – ИЕП (над 25 члена) и др.

1.1. РО и клубове на СЕЕС

Броят, съставът и ръководствата на съществуващите РО и клубове са много неопределени. Нужни са много време и усилия на УС на СЕЕС и на ТС на НТС в страната за уточняването и регистрирането на всички структурни звена на СЕЕС, включително и на новоизградените. Предлага се това да се извърши до края на 2014 г.

Планираните за реализиране през последните две години посещения на членове на УС в основните региони, в които има голяма концентрация на наши колеги не бяха реализирани главно по финансови причини.

РО на СЕЕС е подразделение на СЕЕС за реализиране на целите му. Тя обединява на териториален принцип, в рамките на даден регион, на доброволни начала не по-малко от 10 (5) индивидуални члена, клубове и колективни членове на СЕЕС. РО взаимодейства или членува корпоративно, или чрез своите членове в съответното териториално сдружение (ТС) на ФНТС, на основата на доброволността при спазване на уставите на СЕЕС и на съответното териториално сдружение. Формирането и определянето на териториалните граници на РО трябва да бъде утвърдено от УС. Уставът и правилникът на СЕЕС са задължителни за РО.

РО на СЕЕС се изграждат в населени места, където има достатъчен брой специалисти от областта на електрониката, електротехниката и съобщенията, тя може да е само от индивидуални членове, само от клубове или от двете. РО се организира от УС на СЕЕС съвместно с ръководството на съответното ТС. По същество тя е на „двойно подчинение“, както се вижда от схемата на фиг. 1, но провежда самостоятелно дейността си. Ръководствата на СЕЕС и на ТС я подпомагат и получават информация за състава и за нейните прояви. По правило събираният членски внос се предава в ТС. Размерът му се определя от РО, а с ТС се определя каква част да остава за покриване на разходите в РО. УС на СЕЕС няма информация колко членове на нашия Съюз има в РО, имената им, както и каква е дейността им. Изключение са РО в Бургас и Пловдив, но и там данните са от преди няколко години. Би следвало РО да изпращат справка (отчет) в края на годината, или в началото на следващата за броя на членовете и списъка им и кратко описание на дейността.

Препоръка:

УС да прегледа залегналите в Правилника за дейността на СЕЕС изисквания към РО и се подготвят предложения за съответни изменения, до края на годината.

1.2. Национални научно-технически секции (ННТС)

ННТС бяха удачна форма за организиране на специалистите от дадено конкретно тясноспециализирано научно направление. Те са призвани да подпомагат установяването на професионални контакти между членовете, да бъдат средище, обменен пункт на последна информация, място за обсъждане на научни доклади и разработки на нови изделия, да съдействат за организирането и провеждането на основните научно-технически мероприятия (конференции, семинари, дискусии).

УС е обсъждал няколко пъти дейността на ННТС. Констатациите са били винаги едни и същи: недостатъчна активност и инициативност на ръководствата им. УС бе приел като отношение към секциите, че те трябва да бъдат изградени на принципите на отговорност и самоинициативност, без регламентиране на дейността им. В Приложение 3 е показан списъкът на секциите и ръководствата им, като данните са отпреди 15 години.

Дейността на почти всички ННТС се изразяваше главно, а в много случаи и единствено, в съдействие или ръководство на дейността по организирането на НТМ, най-вече на големите конференции. Така действаша например секциите Електропромишленост, (за ЕЛМА и СИЕЛА), Силова електроника и Микроелектроника (за ЕЛЕКТРОНИКА) и т.н.

В Устава няма точна и ясна формулировка на изискванията към дейността на ННТС. Практически те са динамични структури, без постоянен състав, които действат само в отделни периоди на подготовката и провеждането на конференции или на други прояви. В тях се включват и нечленове на Съюза. В известен смисъл те са междинни, посреднически звена между УС и клубовете, като по този начин освобождават УС от задължението сам да организира и регламентира дейността за провеждането на дадено мероприятие. Именно в това се коренеше смисълът от съществуването на секциите: те да бъдат „лост“, средство за разширяване на дейността на Съюза извън неговите структурни звена за обединяване и приобщаване на специалистите от определена, тясноспециализирана област от дадена специалност и с това се изчерпваше съдържанието. Затова в последните години все-повече се налагаше мнението, че ННТС не са нужни повече като структурни звена на СЕЕС, защото

съществуват само формално, на книга. В отчетния доклад за ОС на СЕЕС през 2013 г. е записано:

„Съществуващите преди много години ННТС изчезнаха по естествен път. Тяхното място фактически се заема от организационните и програмни комитети, с участието и на чужденци. По същество това са **временни динамични структурни звена на СЕЕС**, изградени целево преди всяко ННТМ и заменяни и допълвани при всяка нова конференция, форум, симпозиум.” Те са освободени от задължението да водят организационен живот. По тази причина при следващото изменение и допълнение на Устава на СЕЕС това трябва да се легализира.

2 . Индивидуални членове на Съюза

На проведеното на 29.06.2013 г. Общо събрание бе направена критична оценка на цялостната дейност на Съюза. Организационната дейност бе оценена като задоволителна. Посочено бе, че тя е подобрена в сравнение с предишните периоди.

Броят на членовете на СЕЕС е 798, но, отнесен към общия брой на специалистите от тези отрасли, както и на тези от ТУ, е малък. В „Основните насоки за развитието на Съюза до 2016 г.” е дадена препоръка чрез усъвършенстване и популяризиране на цялостната ни дейност да се изясни и повиши мотивацията за осъзната полза на специалистите и по-специално на младежите и фирмите за членство в Съюза. Поставена е задача да се приемат нови индивидуални членове, главно младежи и намиращи се в активна творческа възраст специалисти, както и студенти. Препоръчва се да се активизира практиката за награждаване и стимулиране на индивидуалните и колективните членове, на структурните звена и на други организации със съюзни звания и награди; ежегодно да се предлагат ветерани и действащи активисти за федеративни награди.

В Плана за работата на УС през 2014 г. са посочени главните мероприятия за изпълнение на основната задача – организационно укрепване на Съюза.

Кратък анализ на списъка на индивидуалните членове на СЕЕС

В тетрадката за членовете на Съюза и в папките със съответните анкетни карти (молби) на индивидуалните членове, които са основните документи, заведени и поддържани от м. май 1992 и сега, към 15.03.2014 г. са вписани 798 члена. Включени са всички членове, потвърдили желанието си за членство в СЕЕС. Между тях фигурират имената на 180-200 члена, част от които са починали или са в неизвестност. Съгласно Устава те не са повече членове. Предлага се те да се водят като бивши ветерани на СЕЕС.

В списъка са и имената на много други членове, от които от много години не е събиран членски внос и които, формално погледнато, според изискванията за членство, посочени в Устава, не са повече членове на СЕЕС. Считаю, че за последния случай ще бъде неправилно, нелогично и некоректно да ги „отпишем” като членове на Съюза. Защо? – Защото Съюзът, УС и активистите от РО и клубовете не са направили необходимото за откриването на тези колеги и събирането на членския им внос. Такава точка е включена в плана за работата на УС и следва да бъде изпълнена до края на годината.

При посочените условия е трудно и почти невъзможно да се направи класация на членския състав по специалност, възраст и т.н. Цялостно решение на тази задача трябва да се извърши до края на годината. Особено внимание трябва да се обърне на Специалната програма за работа с младежите.

Членски карти до сега са раздадени на повече от 75 члена. Издаването им трябва да продължи съгласно плана.

Почетни членове.

„Почетни членове са общо 40 души. По обща оценка броят е голям. Наред с безспорните авторитетни и действително заслужили основатели, ръководители и активисти на Съюза, в списъка присъстват доста имена на членове, които не са били активни и в момента са далече от целите и задачите на СЕЕС (бивши ректори на ТУ и др). Затова е наложително да се завишат критериите за избор на нови почетни членове.

По решение на УС вече са изготвени “Правила за награждаване и стимулиране на индивидуални и колективни членове на СЕЕС, структурни звена и други организации със съюзни звания и награди и условия за предложения за федеративни награди”.

Данните са от отчетния доклад на ОС 2013 г.

3. Колективни членове на СЕЕС

Преди 6 години – през м. май. 2008 г. УС прие специална Програма за работата на УС с колективните членове и фирмите. Тя е показана в Приложение 4. Добавката „и фирмите” е за да се покаже, че УС има добри връзки и с фирми, които не са колективни членове на Съюза. Такива са били или са: ДЖЕНЕРАЛ ЕЛЕКТРИК, СИМЕНС, ШНАЙДЕР ЕЛЕКТРИК, ЕЛЕКТРОИМПЕКС, ГЛОБУЛ, ЕЛЕКТРОН ПРОГРЕС, БАЛКАНТЕЛ, МОБИЛТЕЛ, АББ, ДЕНИ-Н-К и др.

В различни периоди са били установявани контакти и с търговските представители на Австрия, Русия, Унгария и др.

Какъв е смисълът на съществуването на колективните членове, каква е ролята и ползата им за Съюза?

1. Чрез колективните членове влиянието и въздействието на Съюза се разширява и обогатява по съдържание.

2. Във фирмите, организациите и другите сдружения от отраслите от нашия обхват се намира по-голямата част от специалистите, които не са индивидуални членове и връзката с тях става възможна.

3. От колективния членски внос се осигурява немалка част от приходите на Съюза.

4. Чрез колективните членове и техните представители се получава по-пълна информация за проблемите на специалистите и отраслите, които чрез СЕЕС и ФНТС може да бъдат поставени за решаване от органите на законодателната и изпълнителната власт.

5. Чрез ръководствата на фирмите и организациите – колективни членове Съюзът разпространява информационни материали за специалистите, организира и провежда презентации на техните или на чужди фирми и т.н.

Броят на редовните колективни членове не е бил постоянна величина през всичките години, тъй като не всички плащат редовно членски внос всяка година.

Положителни резултати

- Съюзът е поддържал или поддържа добри контакти и реализирани срещи с отговорни ръководители и специалисти от повече от 60 фирми и организации. Те се реализират главно при провеждането на НТМ;

- Приетата програма за работа с колективните членове и фирмите се изпълнява частично;

- На фирмите, които са платили колективен членски внос, се издава сертификат на български и английски език, който им съдейства при кандидатстването по проекти и програми на ЕС;
- За фирмите се организират презентации, главно по време на конференции и понякога – семинари;
- Предоставените каталози и други фирмени материали се разпространяват редовно от Съюза;
- В сборниците с доклади от конференциите, както и в сп. „Е+Е”, се поместват фирмени материали и информации.

Недостатъци в работата с колективните членове и фирмите

- В много случаи активността ни е кампанийна;
- Не са обхванати голям брой структуроопределящи фирми;
- Не се търси и не се получава, освен в редки случаи солидна финансова подкрепа от фирмите и организациите;
- Недостатъчна или епизодична е съвместната ни работа с ръководствата на браншовите организации и асоциации от нашия обхват;
- Все още не е въведена картотеката на колективните членове;
- Малко на брой са презентациите на фирми в добрите условия на НДНТ;

От прегледа на изпълнението на Програмата може да се направят следните допълнителни изводи и препоръки:

- Независимо от икономическата и финансовата криза, трябва да се положат усилия за приемането на още нови колективни членове.
- Съгласно договореностите на всички колективни членове трябваше да се изпращат или предават книжките на сп. „Е+Е”, но това не се изпълнява редовно.
- Съвместната дейност с ръководствата на браншовите организации по електротехника и електроника и по телекомуникации е недостатъчна. Добри контакти имаме само с БАСЕЛ, по-слаби - с АСТЕЛ и никакви - с БКЕПИ.
- Във фирмите, организациите и другите сдружения от отраслите електротехника, електроника и съобщения се намират по-голяма част от специалистите, които не са индивидуални членове и връзката с тях става възможна единствено чрез нашата активна дейност.
- УС трябва да продължи да установява добри връзки и с още фирми, които не са колективни членове на СЕЕС.
- В Приложение 5 е показан списъкът на всички колективни членове, плащали членски внос през последните десетина години.
- В УС все-още няма изработена политика за действие с колективните членове и фирмите. Приетата през 2008 г. Програма за работата с тях е остаряла и трябва да се актуализира.
- Опитите да се проучат и използват възможностите за участие на Съюза в проекти и програми на фирмите са без резултати.

4. Организационен живот – УС, активисти, Общи събрания

В СЕЕС е воден редовен организационен живот.

УС е съставен от авторитетни учени, ръководители и млади активисти, които се отнасят отговорно към задълженията си като членове на УС.

Заседанията на УС се провеждат редовно, с предварителна добра подготовка и организация, съгласно изискванията на Устава и Правилника за работата на УС. Посещенията са от 70 до 90%. Протичали са в дух на колективност и деловитост, с добронамерени критични оценки и ефективни решения. При избора им на общи събрания са спазвани стриктно принципите на приемственост и обновление. В сегашния състав до 40 години са трима членове, от 40 до 50 г са 6, от 50 до 60 г. са 9, и над 60 г. са 7. Средната възраст е около 58 години. Има представители на трите основни отрасли – електротехника, електроника и съобщения.

Общи изводи, направени на Общото събрание 2013 г.

1. Все-още в СЕЕС няма стратегия за дългосрочно - за 10-15г.- развитие на СЕЕС като единствена творческо-професионална организация на специалистите от съответните отрасли на науката и практиката.
2. Отсъствие на мотивация за членство в Съюза, поради недостатъчна информация за целите, задачите и преимуществата му и липса на достатъчни морални и материални стимули.
3. Недостатъчна пропаганда на възможностите и проявите на Съюза и слаба медийна изява.
4. Недостатъчен брой млади членове от средата на асистентите, докторантите и студентите, както и от фирмите.
5. Много слабо е участието в дейността на Съюза на специалисти и ръководители от фирмите.
6. Колективното членство на фирми и организации в повечето случаи е формално.
7. Няма структури и достатъчно членове в БАН.
8. Недостатъчно ефективни са методите и средствата за водене и отразяване на организационната дейност
9. Няма създадена организация за подходящо включване в активна дейност на членовете-пенсионери.
10. Структурни звена реално има само в някои университети, в ТС на НТС в гр.Пловдив и в БСУ гр. Бургас. Слабост е недостатъчната активност на УС по организирането на РО и клубове на СЕЕС в някои градове като Варна, Габрово, Русе, Ловеч и други. Във всички годишни планове е имало планирани задачи за посещение в тези ДНТ, но те не са били реализирани. Проблем има и с отношението на ръководствата на някои ТС на НТС.
11. Недостатъчна е финансовата обезпеченост. Голям проблем е бил и остава събирането на индивидуалния членски внос

Заклучение:

1. СЕЕС се е утвърдил като силно и авторитетно сдружение в рамките на ФНТС с добро организационно състояние.
2. До следващото Общо събрание на СЕЕС през 2016 г. трябва да се положат изключителни усилия за издигане на още по-високо ниво на състоянието на организационната дейност, за да се отговори на предизвикателствата на новите икономически и политически условия в страната.

03.04.2014 г.

Изготвил:

/Ив. Василев/